

RINGERIKSBANEN

Mulige finansieringsmodeller for framtidens infrastruktur

Frokostseminar Stortinget 7. januar 2015
Idar Kreutzer, adm.direktør Finans Norge

Arealplanlegging

Effektive bo- og arbeidsmarkedsregioner sikrer vekst

Bedre match og flyt i arbeidsmarkedet

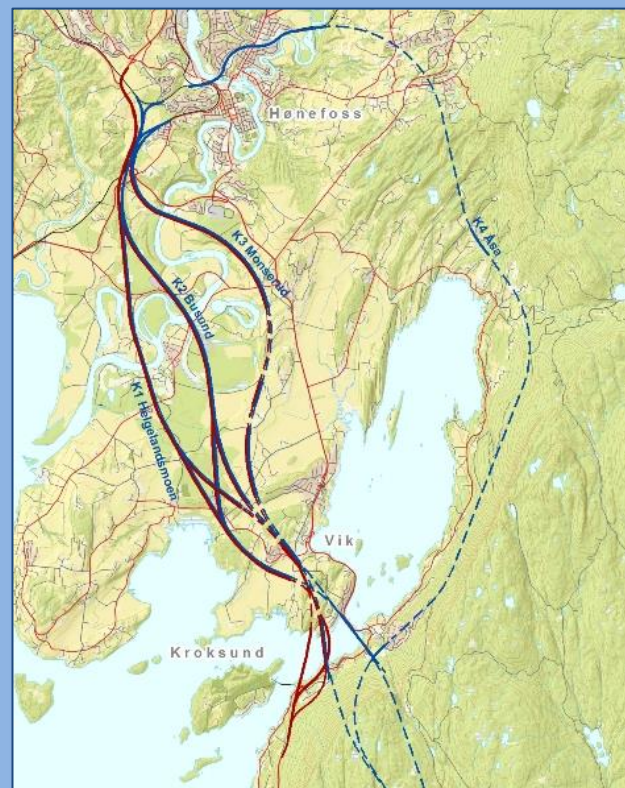
Spredning av ideer og læring

Fornyhet vekst i bedriftsmarkedet

Viktig med investeringer i transportinfrastruktur rundt de store byene

- Bedre infrastruktur gjør byregionene reelt sett større
- Sprer positive effekter av økonomisk aktivitet
- Fordeler boliggetterspørselen over et større område
- Reduserer tomte- og boligpriser i pressområdene
- Eks. Ringeriksbanen:
 - Utvider pendlerområdet rundt Oslo
 - Forutsetning for utvikling i Ringeriksregionen
 - Vil korte ned Bergensbanen med 60 km

Infrastruktur og pensjonsmidler

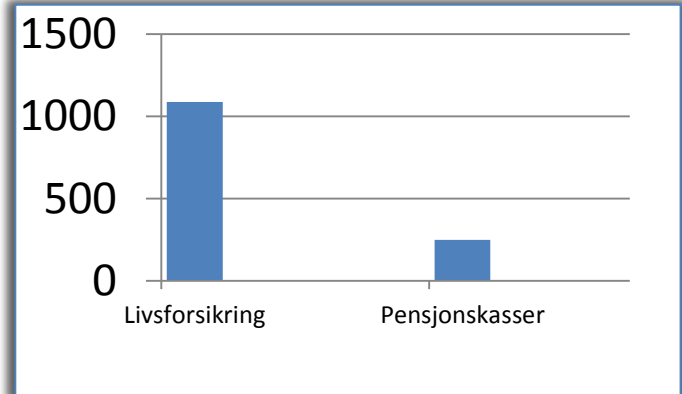
Utfordringer i pensjonsmarkedet

- lave renter
- økt levealder
- Solvens II

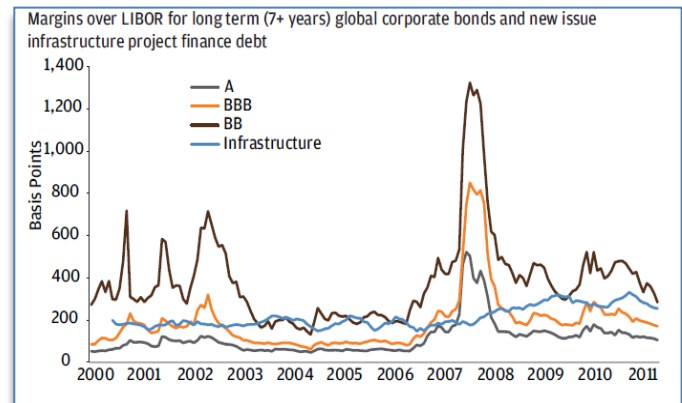
Økt behov for gode investeringsalternativer tilpasset langsiktige pensjonsforpliktelser

Infrastruktur - i utgangspunktet godt samsvar, men rammebetingelsene setter grenser

Forvaltningskapital i norske pensjonsinstitusjoner (milliarder kroner)

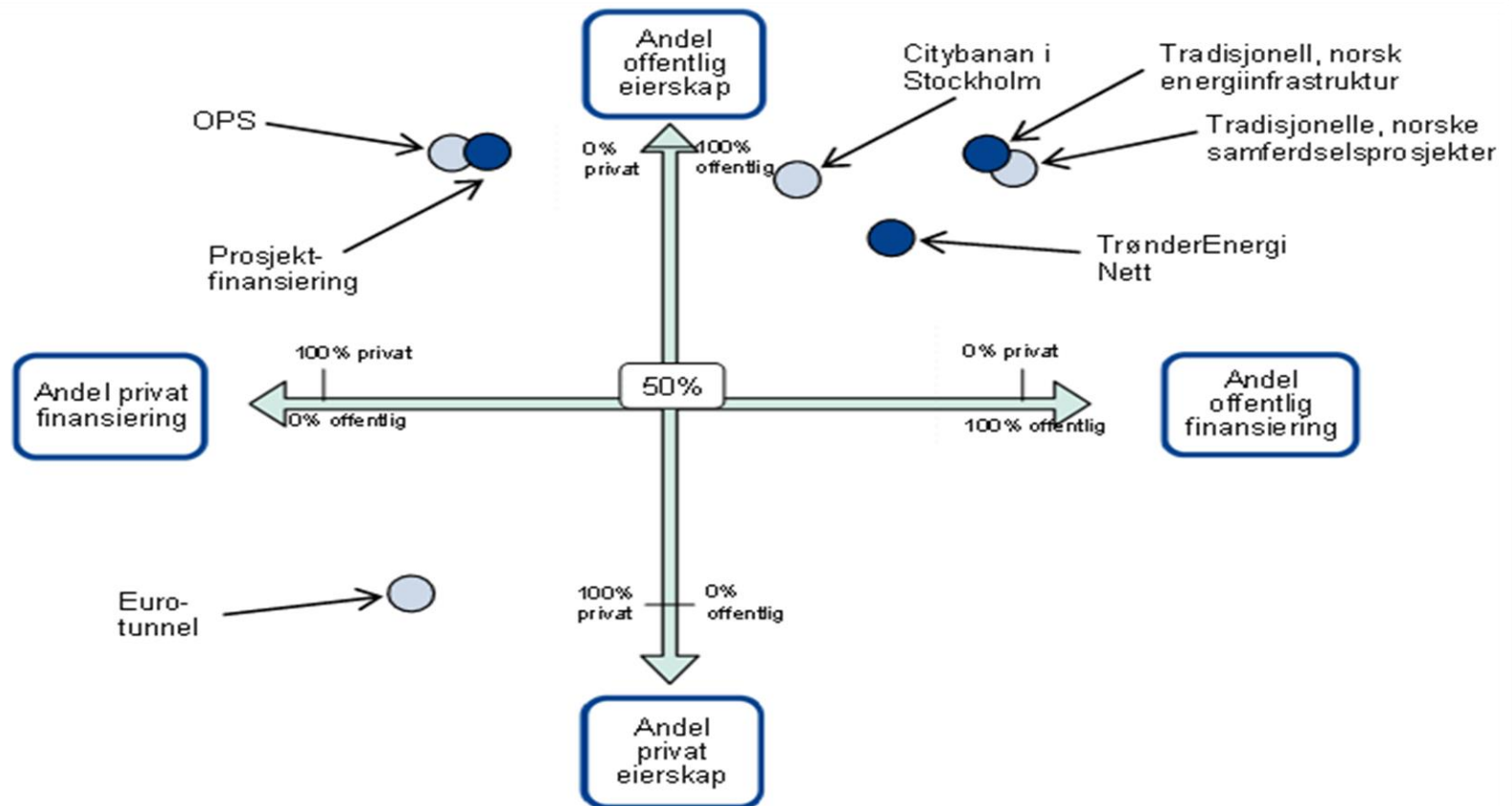

Kilde: Finans Norge, 4Q 2013 og Pensjonskasseforeningen 4Q 2013

Kilde: Barclays Capital; J.P. Morgan Asset Management, estimat juni 2013

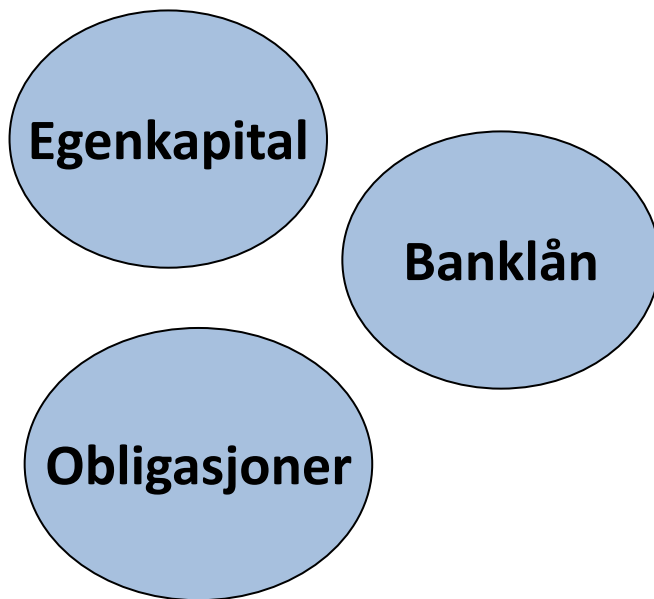
Mulighetsrom

Kilde: Pöyry

Strukturering av prosjekter

En optimal struktur krever at det tas hensyn til finansieringskildens behov

- ➡ Ratingkrav
- ➡ Eierskapsmodell
- ➡ Durasjon
- ➡ Stabile kontantstrømmer
- ➡ Nærhet til kontantstrømmer
- ➡ Likviditet

Viktig å etablere en god dialog med finansieringskilden tidlig i prosjektet!

Infrastrukturinvesteringer

Regulatoriske endringer og politiske standpunkter

EU

- Økt politisk dynamikk
- Solvens II
 - Stresstesting
 - Krav til rating

Norge

- Politisk følsomt
- Begrensninger i virksomhetsreglene for forsikring
- Implementering av Solvens II

Mål: Samme risiko – samme regler – samme kapitalkrav

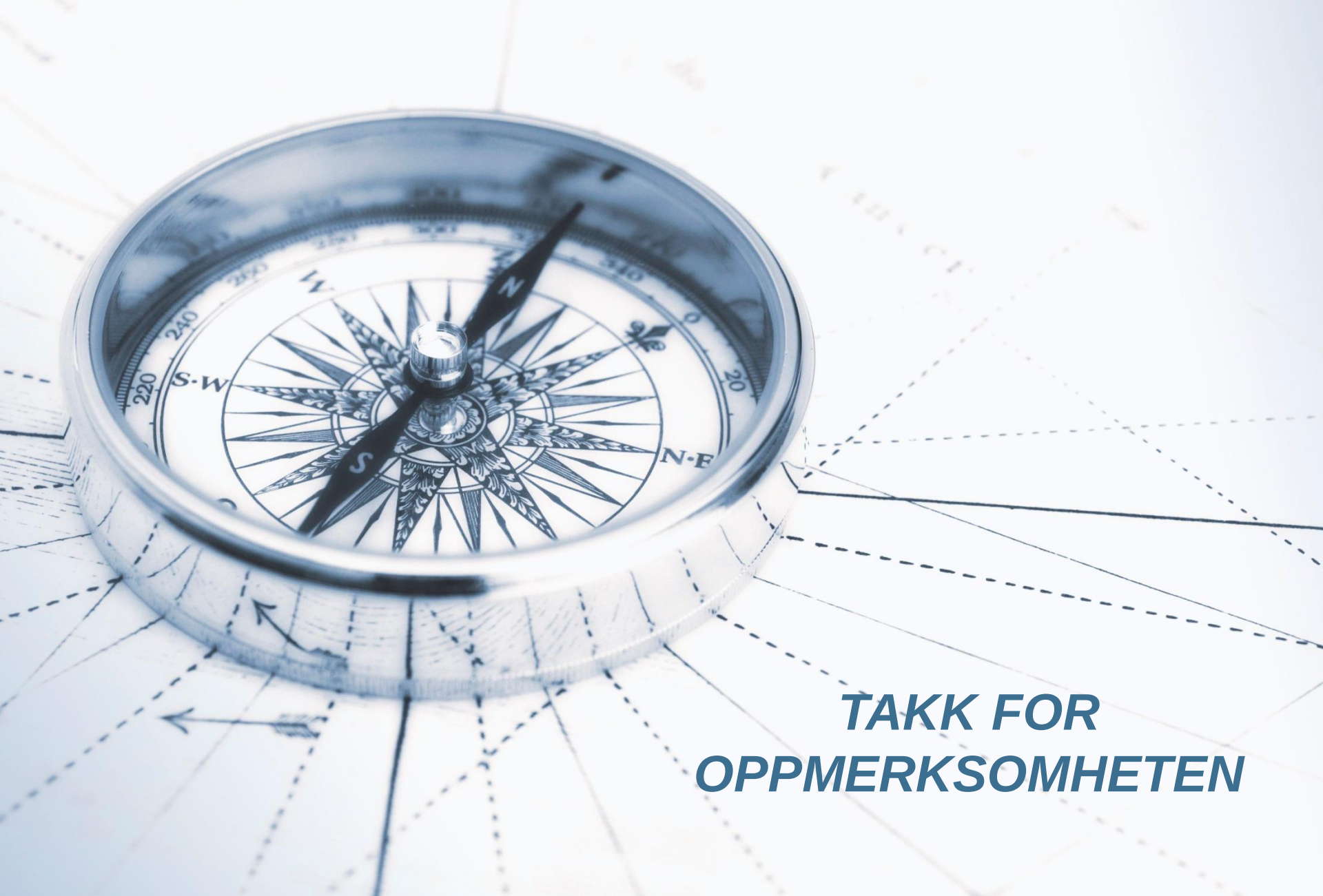
Avsluttende betraktninger

Identifisert mulighet

- Det er nesten perfekt samsvar mellom pensjonsinnretningenes behov for å investere i eiendeler som er tilpasset de langsiktige forpliktelsene de har påtatt seg, og behovet for langsiktig finansiering av infrastrukturinvesteringer

Suksesskriterier

- Tilbud møter etterspørsel: Relevante arenaer for dialog mellom investor/prosjekteier/regulerende myndighet
- Et offentlig og regulatorisk ønske om å få det til – “fra begrensninger til rasjonell stimulering”
- Strukturere prosjekter slik at de tilfredsstiller ønskede investorers behov

**TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN**